

J A A R V E R S L A G 2 0 1 9

Stichting "het Drentse Heideschaap"

Colofon

Samenstelling dagelijks bestuur:

Dhr. R. van Bezoen (voorzitter)
Mw. A.R. Kolk-Middelveld (secretaris)
Dhr. G.R. Steenbergen (penningmeester)
Dhr. A. Beijering
Vacature

Postadres:

Stichting "Het Drentse Heideschaap"
Postbus 45
7963 ZG Ruinen

Bezoekadres:

Benderse 36
7963 RA Ruinen

Website:

www.schaapskudderuinen.nl

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsbrief

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Algemeen
- 1.3 Resultaat 2019
- 1.4 Subsidies
- 1.5 Slotopmerking

2. Financieel verslag 2019

- 2.1 Balans per 31 december 2019
- 2.2 Toelichting op de balans
- 2.3 Exploitatierkening 2019
- 2.4 Vaststelling financieel verslag 2019

3. Jaarverslag 2019 van de herders en het bestuur

Schaapskudde Ruinen

Voorbereiden op de winter.

1. Aanbiedingsbrief

Aan het bestuur van de
Stichting "Het Drentse Heideschaap"

Ruinen, april 2020

1.1 Inleiding

De financiële afwikkeling van de renovatie van de oude kool en de bouw van een nieuwe, moderne, kool maakten 2018 tot een hectisch jaar. Het jaar 2019 is daar mee als eerste jaar na de bouw een relatief rustig jaar. Behoudens een beperkt aantal als kleine zaken te beschouwen welke nog moeten worden afgehandeld en uitgevoerd is 2019 vooral een jaar van genieten van datgene wat in gezamenlijkheid tot stand gebracht is. Genieten van de gebouwen en de schapen, maar ook van de vele reacties en complimenten van de bezoekers. En weer of geen weer, de schapen en de koolen mogen zich verheugen op het gegeven dat er altijd wel publiek is dat even een kijkje neemt.

1.2 Algemeen

Wat niet is gewijzigd is de administratieve verzorging door Administratie en Belastingadviesbureau Benjamins en Steenberg (B&S). Ook het financiële verslag van het boekjaar 2019 is door hen opgesteld. De dagelijkse gang van zaken zoals betalingen etc. wordt door de penningmeester verzorgd. De administratie wordt gecontroleerd door een door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 19 november 2010 aangewezen commissie bestaande uit:

- één lid van het dagelijks bestuur van de Stichting "Het Drentse Heideschaap";
- één lid van het bestuur van de Stichting Vrienden van de Schaapskudde Ruinen.

De controle verklaring en vervolgens de vaststelling van het financieel verslag treft u aan in paragraaf **2.3 Vaststelling financieel verslag 2019.**

1.3 Resultaat 2019

Het operationeel resultaat over 2019 bedraagt € 1.657 (positief), terwijl dit geraamd was op € 31.600 (negatief).

Het gunstiger dan geraamde resultaat over 2019 is ontstaan doordat een voorziening afgezonderd was voor nog te betalen personeelskosten van een zieke medewerker. Hiervoor was een post opgenomen onder de Kortlopende schulden. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit bedrag niet behoeft te worden betaald. Totale afwikkeling vindt plaats in 2020. Voor nu is het verantwoord dat € 30.000 daarvan als bate in de exploitatierekening wordt teruggenomen.

Bij de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten wordt hier nog nader op terug gekomen.

1.4 Subsidies

Ieder jaar doet de stichting een beroep op de provincie Drenthe en de gemeenten De Wolden, Westerveld en Hogeveen om een bijdrage in de exploitatie beschikbaar te stellen. Het past de stichting om op deze plaats hiervan melding te doen en daarvoor een dankwoord uit te spreken.

Van de hiervoor genoemde instellingen zijn in 2019 de volgende subsidies ontvangen:

1.	Provincie Drenthe	€ 45.568
2.	Gemeente De Wolden	€ 9.200
3.	Gemeente Westerveld	€ 3.249
4.	Gemeente Hogeveen	€ 985

Samen goed voor ongeveer € 59.000 wat overeenkomt met ruim 38% van de begroting van de stichting.

Overigens heeft de stichting een éénmalige bijdrage gevraagd van de stichting ZABAWAS in de kosten van het realiseren van een traplift naar de vergaderruimte. Deze aanvraag is onlangs afgewezen met als reden dat andere initiatieven eerder voor de hun ter beschikking staande middelen in aanmerking komen.

Omdat het bestuur van oordeel is dat de traplift een goede aanvulling is, zo niet zeer gewenst is, wordt bezien of er andere mogelijkheden zijn om deze voorziening te realiseren.

1.5 Slotopmerking

Tot slot van deze aanbiedingsbrief wordt opgemerkt dat bladzijde 4 van het Jaarverslag 2018 een prachtige impressie geeft van Lammetjes dag 2018. Lammetjes dag, een evenement wat jaarlijks naar schatting 5.000 bezoekers trekt. Nu zal het voorlopig stil zijn rondom de kooien met de schapen en de lammeren. Vanwege het rondwaren van het coronavirus hebben we moeten besluiten dat Lammetjes dag 2020 geen doorgang kan vinden.

Het kan verkeren zei Bredero zo'n 400 jaar geleden al.....

Hoogachtend,
Geert Roelof Steenbergen,
Peningmeester.

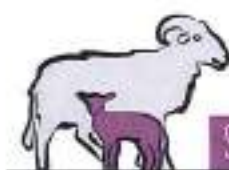

2. Financieel verslag 2019

De financiële verslaglegging bestaat uit een balans per ultimo 2019, een toelichting daarop, een exploitatierekening – of staat van baten en lasten – over het kalenderjaar, eveneens met een toelichting. Het financieel verslag wordt vastgesteld zodra deze akkoord is bevonden door de controlecommissie.

2.1 Balans per 31 december 2019

BALANS					
Omschrijving	31-12-2019	31-12-2018	Omschrijving	31-12-2019	31-12-2018
ACTIVA			PASSIVA		
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN		
			Stichtingskapitaal	5	5
			Algemene reserve	20.369	20.369
			Reserve klein onderhoud	75.324	67.824
Overige vaste activa	11.535	12.535		95.698	88.198
	11.535	12.535			
VLOTTENDE MIDDELEN			KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schape	15.000	8.800			
Fourage c.a.	5.000	3.300			
Omzetbelasting			Omzetbelasting	1.610	
Stichting Vrienden		30.499	Stichting Vrienden	16.657	
Overige vorderingen	58.470	77.000	Overige schulden	23.719	79.488
	78.470	119.599		41.986	79.488
LIQUIDE MIDDELEN					
Bankrekeningen/ kas	47.679	35.552			
	47.679	35.552			
TOTAAL ACTIVA	137.684	167.686	TOTAAL PASSIVA	137.684	167.686

Schaapskudde Ruinen

2.2 Toelichting op de balans

De balans van de stichting kenmerkt zich door eenvoud. De met de nieuwbouw en renovatie gemoeide investering, ruim 1 miljoen euro, is met ontvangen subsidies en bijdragen ineens afgeschreven. Dat is mooi want dat betekent namelijk dat er nu geen afschrijvingskosten zijn. En in geval van noodzakelijk groot onderhoud of een vervanging zal een beroep gedaan (kunnen) worden op de Stichting Vrienden van de Ruiner Kudde, zulks voor zover de eigen middelen tekort schieten. Daarbij is tevens geoordeeld dat de vermogenspositie voldoende is.

Onder de kortlopende schulden is een bedrag opgenomen wat als nog te betalen ziekgeld beschikbaar is gehouden. Inmiddels is deze aangelegenheid in 2020 nagenoeg afgewikkeld en is duidelijk geworden dat hiervoor geen verplichting voor de stichting achterweg komt. Na definitieve afwikkeling zal duidelijk worden welk bedrag vrij zal vallen. Dit bedrag is eerder als kostenpost in de exploitatierekening opgevoerd. Nu dit niet nodig blijkt komt het als een bate terug. Voor nu wordt hiervan € 30.000 in de staat van baten en lasten verantwoord, hetgeen er toe leidt dat er een klein positief resultaat van € 1.657 over blijft. Er was reeds een voorschot ontvangen van de Stichting Vrienden van de Ruiner Kudde van € 15.000, hetgeen derhalve ook kan worden teruggestort.

2.2.1 Activa

Onder de vlottende middelen worden de voorraden en de diverse vorderingen opgenomen. Vermeldenswaardig is dat uit de cijfers de (her)waardering van de verjonging en uitbreiding van de kudde is op te maken.

Het – positief – operationeel resultaat (er is reeds een voorschot van € 15.000 ontvangen) is als nog (terug) te betalen opgenomen.

Van de overige vorderingen kan de volgende specificatie worden gegeven:

1. Bijdrage Natuurmonumenten nieuwbouw	€ 40.000
2. Vergoeding glasvezel De Wolden	€ 14.069
3. Vergoeding schade	€ 2.201
4. Nog te ontvangen subsidie gemeente De Wolden	€ 2.200
Totaal	€ 58.470

De onder 2. opgenomen post is een bedrag dat de stichting heeft voorgesloten op de aanleg van het glasvezel netwerk waarbij werd aangenomen dat deze van of via de gemeente Westerveld terug zou kunnen worden gevorderd. Meerdere keren is hier naar verstaan, maar zonder succes. Er moet rekening mee worden gehouden dat dit een dubieuze post is geworden.

Verder zijn er geen bijzonderheden over het verloop te melden.

2.2.2 Passiva

De afwikkeling van de nieuwbouw en de renovatie is weliswaar in 2018 afgewikkeld, maar is in de praktijk op een oor na gevuld. Er zijn nog enkele relatief kleinigheden. Bij de overige schulden is daarmee voor zover nodig rekening gehouden.

Schaapskudde Ruinen

2.3 Exploitatierkening 2019 (staat van baten en lasten)

Omschrijving	LASTEN			Omschrijving	BATEN		
	Raming 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018		Raming 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Erfpacht	1.700	2.535	2.137	Verkoop schapen en wol/stijging waarde kudde	8.000	15.202	14.751
Diverse lasten	10.000	9.203	10.098	Subsidie provincie	45.600	45.568	44.794
Personeel	70.500	67.209	64.985	Subsidie gemeenten	13.400	13.434	13.434
Niet verschuldigd ziekengeld		-30.000		Diverse bijdragen	2.700	2.270	2.270
Verz./belastingen	8.000	6.083	9.890	Woninghuur	3.900	3.629	3.535
Klein onderhoud	8.000	14.721	10.383	Premieregeling schapen	9.500	10.513	9.157
Reservering klein onderhoud	7.500	7.500	10.000	Bijdrage drukbegrazing	9.000	9.465	8.272
Afschrijving	1.000	1.000	1.000	Marketing en promotie	1.000	3.549	5.524
Kuddekosten	18.000	24.766	30.450	Verhuur vergaderruimte	7.500	3.700	5.600
Marketing en promotie	5.000	2.276	27.130				
Info/vergaderruimte	2.500	380	1.316				
Totaal lasten	132.200	105.673	164.745	Totaal baten	100.600	107.330	107.337
Operationeel resultaat	-31.600	+1.657	-57.408				
Bijdrage Steunstichting			+1.909				
Bijdrage Stichting Vrienden van de Schaapskudde	+31.600	-1.657	+55.499				
Resultaat	0	0	0				

Schaapskudde Ruinen

2.3.1 Toelichting op de exploitatierekening

Bij het opmaken van de begroting was het exploitatietekort geraamd op € 31.600 negatief. Het werkelijke operationeel resultaat komt uit op € 1.657 positief. Dit is inclusief het afboeken van (een deel van) het beschikbaar gehouden ziekengeld (kortlopende schuld) en de herwaardering van de kudde.

Voor het overige zijn de verschillen beperkt en wordt verwezen naar **paragraaf 1.3 Resultaat 2019** van de aanbiedingsbrief.

2.3.2 Subsidies en bijdragen

Hiervoor is in de aanbiedingsbrief al even het belang aangegeven van onze subsidieverstrekkers. Naast de daar genoemde instellingen wordt ook jaarlijks van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer een bedrag ontvangen. Incidenteel wordt ook van particulieren in de vorm van een gift of een legaat bijdragen ontvangen.

De lammeren hebben verschillende kleuren en tekening.

2.4 Vaststelling financieel verslag 2019

Gelezen het financieel verslag 2019 van de penningmeester over het boekjaar 2019, waarbij in begrepen

- De aanbiedingsbrief
- De balans per 31 december 2019
- De staat van baten en lasten

Gecontroleerd en akkoord bevonden door de controlecommissie

- Mw. A.R. Kolk-Middelveld, bestuurslid Stichting "Het Drentse Heideschaap"
- Dhr. B. Kuik, bestuurslid Stichting "Vrienden van de Schaapskudde Ruinen"

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van xx april 2020.

Dhr. R. van Bezoen, voorzitter.

Dhr. A. Beijering, lid/wvd. voorzitter.

3. Jaarverslag 2019 van de herders en het bestuur.

Zoals reeds eerder in dit jaarverslag is gememoreerd is de Provincie Drenthe de belangrijkste verstrekker van subsidie. Op basis van een Programma van Eisen (PvE) wordt jaarlijks voor 1 september van het jaar voorafgaand aan het boekjaar c.q. subsidiejaar een aanvraag ingediend en vindt toewijzing plaats bij wijze van voorschot. Bevoorschotting vindt plaats voor 100% aan het begin van het kalenderjaar. Voor 1 maart van het jaar volgend op het subsidiejaar moet een verzoek tot vaststelling worden ingediend. Vaststelling en toekenning vindt plaats als aan de volgende voorwaarden c.q. uit te voeren prestaties is voldaan:

1. Instandhouding kudde:
 - Er zijn 150 ooilammeren van 2019 gebleven die de kudde verjongen en verder uitbreiden;
 - Er zijn 20 ramlammeren van 2019 aangehouden om te ruilen met of te verkopen aan andere kuddes;
 - Er is in 2019 313 dagen gehoed;
 - Het gemiddeld aantal uren hoeden in 2019 was 7 uur per dag;
2. Te organiseren activiteiten (prestaties):
 - Lammetjes dag (schatting bezoekers 5.000);
 - Schaapscheerdersfeest ((schatting bezoekers 100);
 - Demo's schapen drijven (bij het bezoekerscentrum) (5 keer, schatting bezoekers totaal 400);
 - Kerstwandeling (schatting bezoekers 3.250);
3. Samenwerking:
 - Praktische samenwerking (uitwisseling dek rammen met Exloo, ontwikkelingen en maatregelen in verband met de opmars van de wolf en delen van kennis en overige van belang zijnde informatie);
 - Bestuurlijke samenwerking (betrokkenheid bij c.q. deelname aan overleg met de Stichting Behoud Drentse Kuddes).

Om aan de gestelde voorwaarden te kunnen voldoen is bij de bedrijfsvoering van de kudde hiermee volledig rekening gehouden. Naar het zich thans laat aanzien zal 2020 wel eens een uitermate bijzonder jaar kunnen worden. Niets is momenteel belangrijker dan het hoofd bieden aan de om zich heen grijpende besmettingen met het coronavirus. Immers, wie had kunnen denken dat het bezoek aan de kool en de kudde ooit zou moeten worden ontmoedigd in verband met besmettingsgevaar door samenscholingen van meer dan drie personen.

3.1 Begrazing

In 2019 hebben we van 1 januari t/m 26 februari gehoed, per dag gemiddeld 6,5 uur. Daarna hebben we de lammertijd gehad tot eind maart, wat 340 lammeren heeft opgeleverd uit 275 oolen, 20 oolen zijn gуст gebleven. Na lammetjes dag is er begonnen met hoeden met twee-derde van de kudde met lammeren, eind april is het laatste gedeelte hier aan toegevoegd. Dit is gedaan om twee redenen. Ten eerste is dat het met

hele jonge lammeren hoeden lastig is zeker gezien de omvang van onze kudde. Ten tweede heeft het publiek dan nog wat te zien in de oude schaapskooi.

Er is de gehele zomer gehoed (gemiddeld 7,5 uur per dag). Dagen dat er niet gehoed is met de kudde waren omdat er, Q-koorts geënt moest worden, lammeren gespeend werden, de ooiën geschoren werden, etc. Dagen dat de temperatuur boven de 27 graden Celsius kwam werd er 's morgens vroeg gestart om 5.30 uur tot ongeveer 11.30 uur en daarna nog tot 17.00 uur in een afgerasterd perceel met gras, water en schaduw. Het aantal dagen en het gemiddeld aantal uren per dag is niet alleen (ruim) boven de eis van Provincie Drenthe (220 dagen 6 uur per dag), maar ook ruim boven de verwachting zoals omschreven in het begrazingsplan van Natuurmonumenten (261 dagen gehoed).

Drukbegrazing in 2019 is uitgevoerd in drie rondes op drie percelen. Leiding 20 en Drostveen drie keer twee weken en Veldslagen drie keer één week. Er is begonnen met een ronde in mel met 120 enters (ooilammeren uit 2018) augustus en september is de drukbegrazing uitgevoerd met 160 gespeende ramlammeren (uit 2019). In de evaluatie van de drukbegrazing door Adviesbureau Elerwoude, Natuurmonumenten en Stichting het Drentse Heideschaap is het resultaat als zeer positief beoordeeld over de afgelopen drie jaar.

3.2 Kudde activiteiten

Naast het hoeden en de drukbegrazing zijn er een aantal standaard activiteiten geweest. Zo is er een lammetjes dag geweest welke druk bezocht is. Er zijn twee dagen benut voor Q-koorts enting (dit is inclusief de herhalings-enting van de één jarigen). Er is drie dagen benut voor het scheren van alle volwassen dieren, één dag hier van was ook ingericht als 'Schoap scheren' wat ook bedoeld was voor het publiek om te laten zien hoe dat in zijn werk gaat. Verder verkoop van wol, koffie en hamburgers. Door erg slecht weer die dag was er niet veel aanloop. Er zijn twee dagen benut voor het spenen van de lammeren. Hierbij zijn alle lammeren bij de ooiën weg gehaald en een scheiding gemaakt tussen ramlammeren en ooilammeren.

Ramlammeren zijn in het Kloosterveld geweest voor de begrazing daar en vervolgens voor drukbegrazing ingezet. In november zijn de ramlammeren verkocht, deels naar de slager deels naar de handelaar. 18 rammen zijn aangehouden om gekeurd te worden voor het stamboek 2020.

De ooilammeren zijn na vijf weken weer terug gegaan de kudde in om mee te nemen met het hoeden. In die 5 weken hebben ze in "wei 10 gestaan", 8 hectare onbesmette worm vrije grond.

In augustus is de stamboek keuring geweest waar een zeer positieve beoordeling uit is gekomen. Het algemeen kudde beeld is goed, mede door huisvesting en selectiebeleid aldus de stamboek keurmeesters. Ook zijn er voldoende rammen goedgekeurd om in te zetten als dekram of te rullen waardoor we geen rammen hebben hoeven aankopen.

Eind september zijn de volwassen oaien geselecteerd op gebit, beenwerk en uier. De goede oaien 310 stuk zijn in oktober bij de 15 dekrammen gegaan. De afgekeurde oaien zijn verkocht voor begrazing bij een ander bedrijf. De ooilammeren zijn niet bij de ram geweest.

3.3 Nevenactiviteiten

In de lammerperiode hebben we diverse groepen in de oude schaapskooi ontvangen. Dit waren groepen van basisscholen uit Ruinen en Hoogeveen maar ook groepen ouderen, verstandelijk beperkten en visueel beperkten. Tijdens het hoeden zijn enkele particulieren mee geweest met de herder. Vanuit de verhuur van de vergaderzaal zijn ook diverse groepen voor een wandeling mee geweest de heide op. Bij het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten heeft de herder vijf demonstraties verzorgt op feestdagen en in de vakantieweken. Deze demonstraties zijn goed bezocht. In september is er een groep heideschaapfokkers op bezoek geweest bij onze kudde. Dit zijn fokkers van Drentse Heideschappen en Schoonebeker Heideschappen die aangesloten zijn bij het stamboek "Nederlandse Fokkers Drentse Heideschaap". Zij kregen uitleg over onze werkwijze en er werd ingezoomd op onze selectiecriteria van de oaien, de dekrammen en het werk op de heide. Met kerst loopt de route van de kerstwandeling langs de schaapskooi. Hier is op ingehaakt met verkoop van warme chocolademelk, hetgeen niet onverdienstelijk uit heeft gepakt! Voor alle nevenactiviteiten hebben we een daarbij passende vergoeding gehad.

3.4 Schaapskooi

In de lammerperiode 2019 is er nog voer bijgekocht. Bevoorrading van wintervoer gebeurt verder voor een groot deel in de zomer. Zo is er in samenwerking met vrijwilligers een aantal zaken uitgevoerd. Hooi gewonnen van eigen weilanden, maar ook aangekocht van een lokale boer.

De beide schaapskooien zijn in één dag uitgemest met hulp van vrijwilligers, shovel en trekker. Een kraan in combinatie met trekker en dumper heeft er voor gezorgd dat het ook direct van het erf is afgevoerd. Deze mest wordt op eigen weilanden verwerkt en weer gemaaid voor elgen hooi in 2020. Na het uitmesten is de kooi schoongespoten en heeft deze enkele dagen kunnen drogen.

Voor het hoeden is gewerkt met een team van herder, hulpherder en zeven vrijwillige herders. Zo hebben we kunnen hoeden op zoveel mogelijk dagen, inclusief weekenden en vakanties.

Met kerst waren in de oude schaapskooi al lammeren te zien. Deze zijn speciaal behandeld (gesponst) om het publiek met kerst al lammeren te kunnen laten zien.

3.5 Verkoop dieren

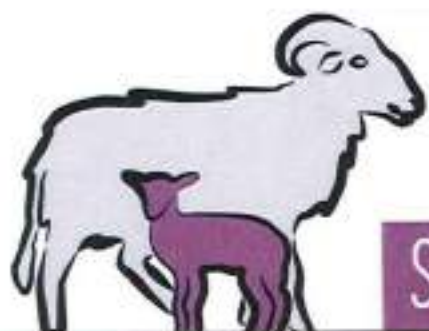
Op 1 januari 2019 bestond de kudde uit 474 dieren. In 2019 zijn er 340 lammeren geboren terwijl er 282 dieren afgevoerd (verkocht of dood). Op 31 december 2019 waren er derhalve nog 532 dieren. Dieren die verkocht zijn, zijn gaste en begin april uitgeselecteerde oeien die we niet weer bij de ram willen doen. De oeien voor de fok worden eind september geselecteerd en ramlammeren medio november. Dekrammen zijn geruid met andere kuddes en particulieren. 18 ramlammeren zijn aangehouden voor keuren en rullen in 2020 en 150 oollammeren zijn aangehouden voor het uitbreiden en verjongen van de kudde in 2020. De kudde kan als volgt worden gespecificeerd:

Kudde volwassen oeien :	306
Kudde oollammeren 2019 :	153
Overige oeien :	28
Hamels :	3
Dekrammen :	14
Ramlammeren 2019 met fokpotentie :	20
Kerstlammeren (december 2019 geboren) :	8
Totaal :	532

3.6 Bijzonderheden

Een korte lammerperiode met toch erg weinig gaste dieren lukt door de oeien in september na het hoeden 's avonds nog in het grasland te zetten en door één ram per 20 oeien in te zetten. Dit is prettig qua arbeid in combinatie met inzet van stagiaires. Deze stagiaires kunnen bij ons hun stage voldoen omdat wij een erkend leerbedrijf zijn. Als stichting zijn wij aangesloten bij de Studie Begeleidende Bedrijven. Daarnaast is de korte lammerperiode zeer nuttig qua begrazing. We hoeden namelijk door op heide en winterweide tot eind februari. Streng selecteren op gezondheid van de dieren zorgt er voor dat we goed kunnen hoeden op de heide zonder dat er dieren achter blijven en voor het oog van het publiek is dat ook veel mooier. Het schoonspuiten van de kool levert ons niet alleen een hele nette werkomgeving maar ook een gezonde sfeer voor de schapen, sinds het schoonspuiten is de hoeveelheid coccidiose besmettingen gedaald tot een geringe waarde. Het zelf winnen van hooi, het ophalen van hooi en stro bij de boeren is ook erg kosten efficiënt t.o.v. het laten maken of brengen door een loonwerker. Het benutten van eigen mest op eigen grond voor eigen hooi draagt bij aan de circulaire bedrijfsvoering.

In 2019 is er in samenwerking met de dierenarts en de gezondheidsdienst een zoonose check gedaan. Zoonose zijn ziektes die van dier op mens of van mens op dier overdraagbaar zijn. Hierbij wordt er gekeken naar de werkwijze die wij hanteren bij het omgaan met onder andere hygiëne, verdachte sterfgevallen, geaborteerde vruchten en de voorzieningen die aanwezig zijn voor het publiek. Uit de check bleek dat de handelwijze ruim voldoet voor het behalen van het certificaat. Hiermee tonen wij aan dat er alles aan gedaan wordt voor het verkrijgen van een veilige omgeving.

Schaapskudde Ruinen

Exploitatie begroting 2019 – 2021

Lasten	Rekening 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Erfpacht gebouwen, huur land	2.535	1.700	2.300	2.750
Diverse lasten	9.203	10.000	10.000	10.000
Lonen/sociale lasten	67.209	70.500	70.500	71.500
Niet verschuldigd ziekengeld	-30.000			
Verzekering/belastingen	6.083	8.000	10.000	8.275
Klein onderhoud	14.721	8.000	9.000	10.000
Reservering klein onderhoud	7.500	7.500	7.500	7.500
Algemene reserve				
Afschrijving	1.000	1.000	1.000	1.000
Kuddekosten	24.766	18.000	18.000	20.000
Marketing en promotie	380	5.000	4.000	3.000
Info- vergaderruimte	2.276	2.500	3.000	4.000
Totaal	105.673	132.200	135.300	138.025
Baten	Rekening 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Verkoop schapen en wol	15.202	8.000	12.000	14.000
Subsidie provincie	45.568	45.600	46.000	46.000
Subsidie gemeenten	13.434	13.400	13.400	13.434
Diverse bijdragen	2.270	2.700	2.700	2.270
Huur woning	3.629	3.900	3.900	3.800
Premieregeling schapen	10.513	9.500	9.500	9.500
Bijdrage drukbegrazing	9.465	9.000	5.860	1.400
Marketing en promotie	3.549	1.000	1.000	1.000
Verhuur ontvangstruimte	3.700	7.500	7.500	7.500
	107.330	100.600	101.860	98.904
Operationeel resultaat	1.657	-31.600	-33.440	-39.121
Voordelig/Nadelig exploitatiesaldo	1.657	-31.600	-33.440	-39.121
Dekking nadelige exploitatie				
Bijdrage St. Vrienden Kudde	-1.657	31.600	33.440	39.121
Totaal	105.673	132.200	135.300	138.025

Toelichting: De begroting 2021 is naar de laatste inzichten opgemaakt. Tegelijkertijd is die van 2020 aangescherpt: € 12.000 was € 9.500 en € 5.860 was € 9.000. Per saldo € 640 hoger nadelig saldo.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 18 mei 2020.

R. van Bezoen, voorzitter

A.R. Kolk-Middelveld, secretaris

